

WSA: Pominięcie trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia przy odwołaniu dyrektora szkoły w związku z jego rezygnacją narusza przepisy prawa oświatowego.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu po rozpoznaniu skargi dyrektora szkoły na zarządzenie burmistrza miasta w przedmiocie odwołania go ze stanowiska zwrócił uwagę, że odwołanie dyrektora bez wypowiedzenia jest możliwe tylko w specjalnym trybie - nie w przypadku złożenia rezygnacji przez samego dyrektora na stanowisku kierowniczym.

Ile trwa proces odwołania dyrektora szkoły?

Sprawa, która trafiła na wokandę, miała swoje źródło w rezygnacji nauczyciela-dyrektora szkoły z pełnienia tej funkcji. Oświadczenie o rezygnacji zostało przedstawione burmistrzowi, po czym organ ten wydał zarządzenie o odwołaniu dyrektora z natychmiastowym skutkiem, a zatem bez wypowiedzenia. Odwoływany w ten sposób dyrektor szkoły potraktował zarządzenie jako naruszające prawo i w związku z tym wystosował na nie skargę do sądu administracyjnego. Wskazał w niej przede wszystkim na naruszenie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy - Prawo oświatowe (P.oś.). Na jego podstawie organ powierzający nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce odwołuje go w razie złożenia przez nauczyciela rezygnacji, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem, a nie ze skutkiem natychmiastowym. Wspominał, że możliwość odwołania dyrektora szkoły bez wypowiedzenia na podstawie przepisów tej ustawy jest przewidziana w innym trybie określonym w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. b P.oś. Zastosowanie takiego rozwiązania wymaga jednak ustalenia negatywnej oceny pracy lub wykonywania zadań, co następuje w trybie art. 6a Karty Nauczyciela (KN). Oznacza to, że odwołanie dyrektora szkoły bez wypowiedzenia wymaga przeprowadzenia specjalnej procedury angażującej nie tylko samego nauczyciela, lecz również radę szkoły i zakładowe organizacje związkowe, które w niej działają. Konieczne jest ponadto otrzymanie negatywnej oceny pracy, co w tym przypadku nie nastąpiło. Skarżący powołał się również na treść art. 70 § 1 i § 2 kodeksu pracy (k.p.), które zostały przedstawione przez burmistrza jako podstawa prawna odwołania. Podniósł przy tym, że podstawy odwołania dyrektora szkoły zostały uregulowane w przepisach P.oś., a zatem przytoczone przez organ regulacje k.p. nie mogą zostać w takim przypadku zastosowane. Skarżący zwrócił także uwagę na brak uzasadnienia zarządzenia, co w jego przekonaniu naruszyło konstytucyjne zasady legalizmu oraz ochrony zaufania obywatela do państwa.

Konflikt na linii dyrektor - organ prowadzący nie uzasadnia wyjątku

Po wniesieniu o stwierdzenie nieważności zarządzenia dotyczącego odwoływanego dyrektora szkoły, burmistrz zakwestionował przedstawione wyżej argumenty. Burmistrz zwrócił uwagę na trwający od pewnego czasu konflikt pomiędzy nim a odwoływanym dyrektorem. Liczne sygnały świadczące o nieprawidłowościach w zarządzaniu placówką, a także negatywne opinie wygłaszane publicznie przez dyrektora w odniesieniu do organu prowadzącego miały być tego dowodem. Okoliczności te skłoniły organ do bezzwłocznego pozbawienia dyrektora funkcji, jaką pełnił, gdyż - jak nadmienił burmistrz - świadczyły one o braku woli dalszego kierowania szkołą. Burmistrz wskazał, że obowiązek uzyskania opinii innych organów, jak kurator oświaty, dotyczy sytuacji, w których organ prowadzący podejmuje decyzję w innym trybie niż wskazany przez samego skarżącego. Szczególne okoliczności, jakie zaszły w opisywanej sprawie, miały determinować konieczność odwołania skarżącego bez okresu wypowiedzenia. To natomiast - w przekonaniu dyrektora - mogło nastąpić w każdym czasie w razie zaistnienia odpowiednich przesłanek.

Po przeanalizowaniu sprawy poznański sąd administracyjny stwierdził, że skarga złożona przez odwoływanego dyrektora szkoły zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżony akt został podjęty z naruszeniem prawa. Odnosząc się do przywołanego w skardze przepisu art. 66 ust. 1 P.oś. Sąd zwrócił uwagę, że odwołanie dyrektora w związku ze zgłoszoną rezygnacją może mieć odmienne skutki w zależności od formuły obsadzenia stanowiska kierowniczego. Jeśli stanowisko zostało obsadzone w drodze powołania, to odwołanie sprawia, że po upływie okresu wypowiedzenia dotychczasowy dyrektor traci swoje stanowisko, lecz jego stosunek pracy trwa nadal. Jeżeli natomiast objęcie stanowiska miało miejsce na podstawie powołania, to z uwagi na podwójny charakter takiej formy odwołanie skutkuje nie tylko utratą stanowiska, lecz także rozwiązaniem stosunku pracy. Jest to pogląd ugruntowany w orzecznictwie, co potwierdza przywołany w uzasadnieniu wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 maja 2023 r. (sygn. III OSK 111/22).

Odwołanie dyrektora z dnia na dzień - tylko wyjątkowo

W ślad za przytoczonym orzeczeniem Sąd wyjaśnił, że treść wskazanego w skardze art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a P.oś. jest jednoznaczna. Odwołanie ze stanowiska dyrektora szkoły jest możliwe za trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, a samo wypowiedzenie odnosi się do okresu pełnienia funkcji dyrektora - nie zaś stosunku pracy. Sam okres wypowiedzenia odnosi się przy tym do sfery prawa administracyjnego i nie dotyczy obszaru prawa pracy - sfery, która co do zasady może być kształtowana wolą stron stosunku pracy. Funkcją tego okresu, wspomnianego przez wskazany wyżej przepis P.oś., jest ochrona szkoły czy innej placówki oświatowej przed konsekwencjami pozostawienia z dnia na dzień bez osoby kierującej jej działalnością. Według NSA możliwość wyłączenia takiej ochrony na mocy porozumienia stron jest wyłączona, gdyż przepisy P.oś. jej nie przewidują.

Powołany przez burmistrza przepis art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. b, zgodnie z którym w sytuacji ustalenia negatywnej oceny pracy lub negatywnej oceny wykonywania zadań przez dyrektora możliwe jest odwołanie go ze stanowiska bez wypowiedzenia, obejmuje zupełnie inną przesłankę. Jak wyjaśnił Sąd, oparcie zarządzenia na takiej podstawie prawnej mogłoby nastąpić tylko po przeprowadzeniu procedury wiążącej się z oceną pracy świadczonej przez nauczyciela-dyrektora. W tej sprawie nie miało to miejsca, gdyż jedynym bezpośrednim "impulsem" do odwołania dyrektora była rezygnacja, jaką zgłosił sam. Tym samym argumenty przywołane w skardze były w tym zakresie słuszne. Odwołanie dyrektora szkoły z pominięciem okresu wypowiedzenia zostało uznane przez Sąd za niedopuszczalne. W uzasadnieniu wyroku wspominał, że stanowisko burmistrza o prawie do odwołania dyrektora w każdym czasie w razie zaistnienia przesłanek, jest nieprawidłowe, skoro organ zamierza posługiwać się podstawą prawną z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a. Jeżeli konkretne okoliczności świadczące o podstawie do odwołania dyrektora szkoły bez wypowiedzenia mają miejsce, organ musi ustalić takie przesłanki w odpowiednim trybie wyznaczonym przepisami art. 6a KN. Wydanie zarządzenia o odwołaniu - już w oparciu o inną, właściwą podstawę prawną - może nastąpić dopiero w dalszej kolejności.

Sąd zwrócił ponadto uwagę na naruszenie przez organ obowiązku uzasadnienia zarządzenia w przedmiocie odwołania dyrektora szkoły. Powołując się na ugruntowane orzecznictwo, w tym wyrok NSA z 13 listopada 2024 r. (sygn. III OSK 5316/21), wskazał, że obowiązek uzasadnienia zarządzenia tego rodzaju wynika z zasady legalizmu oraz z zasady ochrony zaufania do państwa. Samo uzasadnienie zarządzenia wymienił jako czynnik mający istotne znaczenie w procesie kontroli odwołania ze stanowiska.

Sprawa przed sądem I instancji zakończyła się stwierdzeniem nieważności zaskarżonego zarządzenia. Z

Z wokandy: Rezygnacja dyrektora nie może zwolnić organu prowadzącego z okresu wypowiedzenia

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 17, wrzesień 2026 14:15

Piotr Majoch

Odsłony: 52

wyroku wynika, że sposób odwołania dyrektora szkoły musi być odpowiednio dostosowany do formy, w jakiej to stanowisko zostało powierzone, a także okoliczności uzasadniających odwołanie. Przewidziany w przepisach P.oś. okres wypowiedzenia musi być przy tym traktowany jako jedna z gwarancji związanych z pełnieniem wspomnianej funkcji, więc odwołanie dyrektora z natychmiastowym skutkiem jest możliwe wyłącznie w ściśle określonych przez prawo przypadkach.

Wyrok WSA w Poznaniu z 12 sierpnia 2026 r. (sygn. II SA/Po 176/26) - orzeczenie nieprawomocne

Źródło: [CBOSA](#)